

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

PUBLISKOJAMĀ VERSIJA

27.11.2008.

Nr. 450
(prot.Nr.45, 6.p.)

**Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību
„Lattelecom” aprēķināto 2007.gada
universālā pakalpojuma saistību tīro
izmaksu apstiprināšanu**

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija) 2008.gada 30.jūlijā saņēma sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” (turpmāk – SIA „Lattelecom”), vienotais reģistrācijas numurs: 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnavu ielā 105, Rīga, LV-1011, 2008.gada 28. jūlija iesniegumu Nr. 15216 par 2007.gadā sniegtā universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojumu, kurā SIA „Lattelecom” lūdz: „

- apstiprināt Elektronisko sakaru universālā pakalpojuma 2007.gada tīro izmaksu apjomu 2015552 latu apmērā;

- atzīt, ka SIA „Lattelecom”, pildot 2007.gada universālā pakalpojuma saistības, ir bijis pakļauts netaisnīgam apgrūtinājumam un saistību izpilde ir radījusi zaudējumus;

- atbilstoši Elektronisko sakaru likuma 65.panta sestajai daļai publicēt laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” ziņojumu par universālā pakalpojuma tīrajām izmaksām”.

Komisija konstatē:

1. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 64.panta pirmo daļu, ievērojot lietotāju intereses, lai Latvijas teritorijā nodrošinātu universālā pakalpojuma sniegšanu, Komisija elektronisko sakaru komersantam nosaka universālā pakalpojuma saistības.
2. Komisija 2007.gada 30.maijā ar lēmumu Nr.152 apstiprināja Noteikumus par universālo pakalpojumu elektronisko sakaru nozarē (Latvijas Vēstnesis, 2007,89.nr.) (turpmāk – Noteikumi), kas nosaka universālajā pakalpojumā ietilpstošo pakalpojumu sarakstu, universālā pakalpojuma apjomu, ģeogrāfisko teritoriju un galalietotāju loku un universālā pakalpojuma saistības, kuras Komisija nosaka elektronisko sakaru komersantam.
3. Ar Komisijas 2006.gada 27.decembra lēmumu Nr.316 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” universālā pakalpojuma sniegšanu 2007.gadā” (turpmāk -

Lēmums Nr.316) SIA „Lattelecom” tika noteiktas universālā pakalpojuma saistības 2007.gadā.

4. Ar Komisijas 2007.gada 24.janvāra lēmumu Nr.12 „Par universālā pakalpojuma saistībām” (turpmāk – Lēmums Nr.12) tika atcelts no 2007.gada 1.janvāra lēmuma Nr.316 lemjošās daļas 9.punkts.
5. Ar Komisijas 2007. gada 6.jūnija lēmumu Nr.163 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” universālā pakalpojuma sniegšanu 2007.gadā” (turpmāk – Lēmums Nr.163) tika no 2007.gada 7.jūnija atcelts lēmuma Nr.316 lemjošās daļas 1.punkts, kā arī noteikts SIA „Lattelecom” līdz 2007.gada 31.decembrim nodrošināt piekļuvi SIA „Lattelecom” publiskajam telefonu tīklam fiksētās pieslēguma vietās, kas dod iespēju universālā pakalpojuma lietotājiem veikt izsaukumus un saņemt balss telefonijas pakalpojumus, datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumus ar ātrumu ne mazāku kā 9600 bit/s universālā pakalpojuma lietotājiem.
6. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 65.panta trešo daļu, Komisija apstiprina universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu aprēķināšanas un noteikšanas metodiku un elektronisko sakaru komersanta aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas.
7. Komisija 2007.gada 30.maijā ar lēmumu Nr.153 apstiprināja Universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu aprēķināšanas un noteikšanas metodiku (Latvijas Vēstnesis, 2007, 89.nr.) (turpmāk – Metodika), kas nosaka kārtību, kādā universālā pakalpojuma sniedzējs aprēķina un nosaka universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas.
8. Atbilstoši Metodikas 3.punktam, izvērtējot universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, Komisija ņem vērā tirgus priekšrocības, kādas ir universālā pakalpojuma sniedzējam elektronisko sakaru nozarē, lai izvērtētu šīs priekšrocības saskaņā ar Metodikas 17. un 18.punktu no universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām atņem nemateriālos ieguvumus.
9. 2008.gada 8.augustā Komisija nosūtīja SIA „Lattelecom” vēstuli Nr.1-2.74/2740 par 2007.gadā sniegtā universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojumu, kurā, lai izvērtētu SIA „Lattelecom” 2007.gadā sniegtā universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojuma pielikumu „Detalizēta informācija par universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām par 2007. gadu” Komisija lūdz precizēt vairākus jautājumus, kā arī lūdz precizēt zvērināta revidenta ziņojumu un atzinumu. 2008.gada 1.septembrī Komisija saņēma SIA „Lattelecom” 2008.gada 29.augusta iesniegumu Nr.15216-1-1 par 2007.gadā sniegtā universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojumu.
10. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 65.panta otro daļu, elektronisko sakaru komersants, kuram ir noteiktas universālā pakalpojuma saistības, aprēķina universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas saskaņā ar Metodiku. SIA „Lattelecom” 2008.gada 28. jūlijā ar iesniegumu Nr.15216 „un, atbildot uz Komisijas vēstuli Nr.1-2.74/2740, ar 2008.gada 29.augusta iesniegumu Nr.15216-1-1 iesniedza Komisijai 2007.gadā sniegtā universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojumu.
11. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 65.panta ceturto daļu, universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, kas izriet no universālā pakalpojuma saistību izpildes, kompensē saskaņā ar noteikto kompensācijas mehānismu, ja elektronisko sakaru komersants, kas sniedz universālo pakalpojumu, pierāda, ka ir pakļauts netaisnīgam apgrūtinājumam un universālā pakalpojuma saistību izpilde rada zaudējumus.
12. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 65.panta piekto daļu zaudējumus, kas izriet no

universālā pakalpojuma saistību izpildes, nekompensē, ja universālā pakalpojuma saistības rada arī papildu ieguvumu un tas pārsniedz netaisnīga apgrūtinājuma radītos zaudējumus.

13. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma Pārejas noteikumu 14.punktu universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas un kompensācijas mehānismu izveido Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.janvārim. Ja līdz 2008.gada 1.janvārim universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas un kompensācijas mehānismu Ministru kabinets nav izveidojis, tad līdz tā izveidošanai universālā pakalpojuma saistību izpildes radītos zaudējumus kompensē no valsts budžeta.
14. Lēmuma pieņemšanas brīdī Ministru kabinets nav izveidojis Elektronisko sakaru likuma 66.panta pirmajā daļā paredzēto universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas mehānismu. Saskaņā ar 2007.gada 10.jūlija Ministru kabineta sēdes protokola Nr.40 3.punktu Satiksmes ministrijai, ja nepieciešams, pamatojoties uz Komisijas apstiprinātām elektronisko sakaru komersanta aprēķināto universālā pakalpojuma saistību izmaksām, jāsigatavo priekšlikumus grozījumiem likumā „Par valsts budžetu 2008.gadam” universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu kompensācijai par universālā pakalpojuma sniegšanu 2006.un 2007.gadā.
15. SIA „Lattelecom” 2008.gada 28.jūlija iesniegumā Nr.15216 par 2007.gadā sniegtā universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojumu kā objektīvu pamatojumu universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām un pierādījumu netaisnīgam apgrūtinājumam un zaudējumiem norāda, ka:

„Lattelecom 2007.gada universālā pakalpojuma saistības un to izpilde pakļāva uzņēmumu būtiskam un netaisnīgam apgrūtinājumam, ko apliecina un pierāda zemāk minētie apstākļi. Lattelecom, salīdzinot ar konkurentiem, bija nevienlīdzīgi pakalpojumu sniegšanas un konkurences nosacījumi un radīja ievērojamus zaudējumus.

Deloitte Audits Latvija SIA auditētais 2007. gadā sniegto universālā pakalpojuma tīro izmaksu ziņojuma aprēķins rāda, ka universālā pakalpojuma sniegšana 2007.gadā ir radījusi Lattelecom” zaudējumus 2015552 (divi miljoni piecpadsmit tūkstoši pieci simti piecdesmit divi) latu apmērā.

Aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, atbilstoši Metodikai, sastāda starpība starp izdevumiem un ieņēmumiem, kas rodas no universālā pakalpojuma sniegšanas, salīdzinot ar situāciju, kad universālais pakalpojums netiek sniegts, t.i. tiek ievēroti visi ar universālā pakalpojuma sniegšanu gūtie ieņēmumi, un tiek aprēķināti arī nemateriālie ieguvumi.

Atbilstoši Lattelecom ziņojumam par 2007.gada izmaksām varam konstatēt, ka 2007.gada universālā pakalpojuma izmaksas sastāda 6,65% no visām balss telefonijas darbības izmaksām kopā un 4,40% no visu galalietotājiem sniegto pakalpojumu izmaksām.

Universālā pakalpojuma sniegšana 2007.gadā SIA „Lattelecom” nebija brīvprātīga un ar ekonomiski pamatotiem biznesa lēmumiem izdarīta izvēle - tās bija saistības, kuras, noteica Komisija ar Lēmumu Nr.316, Lēmumu Nr.12 un Lēmumu Nr.163.

Lattelecom 2007. gadā bija vienīgais universālā pakalpojuma sniedzējs. Pieņemot lēmumus, netika ņemtas vērā citu komersantu vēlmes un iespējas nodrošināt universālo pakalpojumu pilnībā vai daļēji. Sekojoši – Lattelecom ir vienīgais elektronisko sakaru komersants, kuram ir universālā pakalpojuma sniegšanas saistības un attiecīgi arī papildus izmaksas.

Lattelecom 2007.gadā tika noteikts kā universālā pakalpojumā ietilpstošo visu

pakalpojumu sniedzējs.

Ministru kabinets nav noteicis Elektronisko sakaru likuma 66.pantā paredzēto universālā pakalpojuma finansēšanas un kompensācijas mehānismu, un nav noteicis kārtību, kādā tiek veiktas iemaksas no universālā pakalpojuma saistību izpildes radušos izrietošo zaudējumu kompensēšanai. Līdz šim nav pieņemti arī lēmumi par universālā pakalpojuma saistību izpildes radīto zaudējumu kompensēšanu no valsts budžeta. Visus universālā pakalpojuma sniegšanas izdevumus sedz pats Lattelecom, kuram uzlikta universālā pakalpojuma sniegšanas saistības.

Komisija ir atzinusi, ka universālā pakalpojuma sniegšanai ir komerciāls raksturs un visi elektronisko sakaru komersanti darbojas konkurences apstākļos (Komisijas vēstule Nr.1-2.22/4023 no 18.12.2006.), taču Komisija nav noteikusi Elektronisko sakaru likuma 62.panta pirmajā daļā paredzētos pieņemamas cenas noteikšanas principus, kā rezultātā Lattelecom nebija iespējams piemērot likumam atbilstošas komerciālas universālā pakalpojuma pakalpojumu cenas (pieņemamas cenas, tarifus) un mazināt UP saistību radītos zaudējumus.

Universālā pakalpojuma saistības ierobežoja Lattelecom iespējas samazināt izmaksas un zaudējumus, kas rodas no nerentablu taksofonu uzturēšanas. Lattelecom lūdza atļaut noņemt 224 taksofonus, bet Komisija pieņēma lēmumus par tikai par 161 taksofona noņemšanu, kas sastādīja tikai 4,37% no kopējā skaita gada sākumā (saistības pieļāva skaita samazināšanu par 5%). Taksofonu nodrošināšanas tīrās izmaksas sastāda 54,85% no visām universālā pakalpojuma sniegšanas tīrajām izmaksām.

Darbojoties konkurences apstākļos, Lattelecom ir vienīgais no elektronisko sakaru komersantiem, kas 2007. gadā bija spiests ne tikai pildīt universālā pakalpojuma nodrošināšanas saistības, bet arī subsidēt nerentablos universālā pakalpojuma pakalpojumus. Konkurences situācijā, kad vienam no konkurējošiem komersantiem uzlikta saistības, kas rada būtiskus zaudējumus (universālā pakalpojuma tīrās izmaksas) un netiek kompensēti, būtiski tiek diskriminēti Lattelecom pret citiem komersantiem”.

16. SIA „Lattelecom” norāda, ka ar Lēmumu Nr.316, Lēmumu Nr.12 un Lēmumu Nr.163 noteiktā universālā pakalpojuma saistību izpilde SIA „Lattelecom” ir nesusi zaudējumus 2015552 (divi miljoni piecpadsmit tūkstoši pieci simti piecdesmit divi) latu apmērā. Atbilstoši ar SIA „Lattelecom” 2008.gada 28.jūlija iesniegumu Nr.15216 Komisijai iesniegtajam SIA „Lattelecom” universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojumam par 2007.gadu, konstatējams, ka 2007.gada universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas sastāda 6,65 procentus no visām balss telefonijas pakalpojuma izmaksām kopā un 4,40 procentus no visu galalietotājiem sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksām. Pēc SIA „Lattelecom” vērtējuma šie universālā pakalpojuma saistību izpildes radītie zaudējumi procentuāli jāvērtē kā ļoti būtiski, par to liecina arī universālā pakalpojuma saistību izpildes radīto zaudējumu procentuāls pieaugums salīdzinot ar 2006. gadu (par attiecīgi 0,62 procentiem un 0,39 procentiem).
17. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Deloitte Audits Latvia” (turpmāk – SIA „Deloitte Audits Latvia”) ir veikusi revīziju saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas standartiem un 2008.gada 28.augustā sniegusi zvērināta revidenta ziņojumu ar atzinumu, ka: „Ziņojums par 2007.gada universālā telekomunikāciju pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām” un tajā ietvertais universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu aprēķins, ieskaitot aprēķinā ietvertās summas un rādītājus, sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par universālā telekomunikāciju pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu un „Universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu aprēķināšanas un noteikšanas metodiku”, kuru 2007.gada 30.maijā apstiprinājus

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija padome ar lēmumu Nr.153".

18. Uz šā jautājuma izskatīšanu padomes sēdē tika uzaicināts SIA „Lattelecom” pārstāvis, kurš piekrita pieņemamajam lēmumam.

Komisija secina:

1. Komisija izvērtējot un pārbaudot SIA „Lattelecom” 2008.gada 28.jūlija iesniegumā Nr.15216 un 2008.gada 29.augusta iesniegumā Nr.15216-1-1 par 2007.gadā sniegtā universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojumu norādīto informāciju secina, ka SIA „Lattelecom” aprēķinājis un iesniedzis Komisijai universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu pamatojumu saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 65.panta otrajā un trešajā daļā noteikto.
2. Izvērtējot SIA „Lattelecom” aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas saskaņā ar Metodikas 3.punktu Komisija ir ņēmusi vērā tirgus priekšrocības, kādas ir universālā pakalpojuma sniedzējam elektronisko sakaru nozarē.
3. Saskaņā ar Metodikas 17.punktu universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas universālā pakalpojuma sniedzējs aprēķina kā universālā pakalpojuma saistību nodrošināšanas tīro izmaksu summu, atņemot nemateriālos ieguvumus, bet saskaņā ar Metodikas 18.punktu nemateriālos ieguvumus aprēķina saskaņā ar šīs Metodikas 19.punktā noteikto formulu un par iegūto vērtību samazina universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas. SIA „Lattelecom” aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, saskaņā ar Metodikas 17. un 18.punktu, ir aprēķinātas kā universālā pakalpojuma sniedzēja nemateriālie ieguvumi un nemateriālie ieguvumi ir atņemti no universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu summas.
4. Komisija ir izvērtējusi SIA „Lattelecom” aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, ņemot vērā SIA „Deloitte Audits Latvia” 2008.gada 28.augusta zvērināta revidenta ziņojumu un tā atzinumu .
5. Pamatojoties uz SIA „Lattelecom” 2008.gada 28.jūlija iesniegumā Nr.15216 un 2008.gada 29.augusta iesniegumā Nr.15216-1-1 par 2007.gadā sniegtā universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojumu norādīto informāciju un SIA „Deloitte Audits Latvia” 2008.gada 28.augusta zvērināta revidenta ziņojumu un atzinumu secināms, ka SIA „Lattelecom” ir pakļauts netaisnīgam apgrūtinājumam un universālā pakalpojuma saistību izpilde 2007.gadā ir radījusi zaudējumus, jo 2007.gada universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas sastāda 6,65 procentus no visām balss telefonijas pakalpojuma izmaksām kopā un 4,40 procentus no visu lietotājiem sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksām. Secināms, ka šie universālā pakalpojuma saistību izpildes radītie zaudējumi procentuāli jāvērtē kā ļoti būtiski, par to liecina arī SIA „Lattelecom” universālā pakalpojuma saistību izpildes radīto zaudējumu procentuāls pieaugums salīdzinot ar 2006. gadu (par attiecīgi 0,62 procentiem un 0,39 procentiem).
6. Ievērojot Metodikā noteikto kārtību, SIA „Lattelecom” aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas veido ar universālā pakalpojuma nodrošināšanu saistītās izmaksas, no kurām atņemti ar universālā pakalpojuma saistību izpildi saistītie ieņēmumi. Nodrošinot universālā pakalpojuma sniegšanu, 2007.gadā izvēles tarifu plāna nodrošināšana (*Sociālie tarifi*), uzzīņu dienesta pakalpojumu nodrošināšana un visaptveroša abonentu sarakstu nodrošināšana pārsniedza šo pakalpojumu izmaksas un nodrošināja SIA „Lattelecom” peļņu. No kopējām universālā pakalpojuma sniegšanas tīrajām izmaksām atskaitāmi arī saskaņā ar Metodiku aprēķinātie nemateriālie

ieguvumi. Savukārt piekļuves nodrošināšana jauniem abonentiem fiksētās pieslēguma vietās, atlaides noteiktām abonentu grupām, taksofonu pakalpojumu nodrošināšana un visaptveroša abonentu sarakstu nodrošināšana kopā veidoja SIA „Lattelecom” universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas 2 015 552 (*divi miljoni piecpadsmit tūkstoši pieci simti piecdesmit divi*) latu apmērā.

7. (**)

8. (**)

Izvērtējot SIA „Lattelecom” sniegto informāciju par faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, lai universālā pakalpojuma lietotājiem tiktu nodrošināts universālais pakalpojums un izvērtējot SIA „Lattelecom” netaisnīgo apgrūtinājumu un zaudējumus, ko ir radījusi universālā pakalpojuma saistību izpilde, pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 6.panta otro daļu, 7.panta trešo daļu un 9.panta otro daļu, Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 64.panta piekto daļu un 65.panta trešo daļu, Administratīvā procesa likuma 7.pantu, 13.pantu un 56.pantu, 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

apstiprināt SIA „Lattelecom” aprēķinātās 2007.gada universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas 1 867 955,40 (*viens miljons astoņi simti sešdesmit septiņi tūkstoši deviņsimt piecdesmit pieci lati un četrdesmit santīmi*) latu apmērā.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu.

Priekšsēdētāja

V. Andrējeva

(**) – ierobežotas pieejamības informācija

Dombrovskis 67097286

Origināls –

1.eks. (ar rekvizītu „paraksts”) Elektronisko sakaru un pasta departamentā.
2.eks. (ar vīzām) lietā Kancelejas un arhīva nodaļā.

Kopija –

1.eks. SIA „Lattelecom”.

sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisijas
izpildedirektors

[Signature]
2008.12.01

J.Bunkšs

Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisijas
Elektronisko sakaru un
pasta departamenta direktors
A.Virtmanis

[Signature]
17.12.08

sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisijas
Elektronisko sakaru un pasta departamenta
analīzes nodaļas vadītājs
Dombrovskis

[Signature]
28.11.08

Juridiskā departamenta
Elektronisko sakaru un pasta lietu nodaļa
vecākā juriste

[Signature]
28.11.08

L.Neivalde

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas
Elektronisko sakaru un pasta departamenta direktors

[Signature]
28.11.2008

L.Fellmane